

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề có 02 trang)

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Xưa anh như lá thư không địa chỉ
Con tàu không lửa than con thuyền cũ không buồm
Anh nghĩ quá nhiều về những khoảng vô biên
Những đảo lạ trong khói mờ ẩn hiện
Nay anh chỉ tin
Những nhành cây trong tâm hái của con người
Những nguồn suối có thể cho nước uống
Những mảnh ruộng có thể sinh quả ngọt
Những ngôi nhà sống được ở bên trong

Xưa anh thích những lời nói đẹp
Nay anh thích những lời nói đúng
Anh hiểu lại từ đầu những chân lý giản đơn
Con người cần đến nhau con sông về biển rộng
Muốn gặt hái phải tự mình gieo hạt
Không làm người thua cuộc ở trong đời

Xưa anh tưởng chỉ cần can đảm
Nay anh hiểu phải làm người chiến thắng
Anh không tin kẻ buồn nản cô đơn
Anh đã chán những anh hùng thất bại

Trước anh tự hào thấy mình chẳng giống ai
Nay anh vững tâm thấy mình với mọi người
Chung nỗi khổ niềm vui chung ước vọng

Hôm qua đời anh chẳng có ích cho ai
Như cái vỏ diêm ướt lạnh giữa trời
Anh đo niềm vui bằng những gì anh nhận được
Nay bằng những gì anh mang cho người khác
Chẳng khoanh tay chờ đợi ở ngày mai
Anh nhập vào hơi thở lớn hôm nay
Anh có lại niềm vui và sức lực
Nhờ em cho em đời sống của anh ơi.

(Suy tưởng - Lưu Quang Vũ)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định thể thơ và phương thức biểu đạt chính của bài thơ trên. (1.0 điểm)

Câu 2. Theo văn bản, nhân vật “anh” nay đã hiểu được “những chân lý giản đơn” nào? (1.0 điểm)

Câu 3. Xác định biện pháp tu từ chính của bài thơ và cho biết tác dụng của biện pháp tu từ ấy. (1.0 điểm)

Câu 4. Anh/chị hãy nhận xét về niềm tin của nhân vật “anh” được thể hiện trong những câu thơ sau: (1.0 điểm)

Nay anh chỉ tin

Những ngành cây trong tâm hái của con người

Những nguồn suối có thể cho nước uống

Những mảnh ruộng có thể sinh quả ngọt

Những ngôi nhà sống được ở bên trong

Câu 5. Anh/chị hiểu như thế nào về cụm từ: “*thấy mình chẳng giống ai*” trong bài thơ? Theo anh/chị, trong cuộc sống, chúng ta có nên *chẳng giống ai* hay không? Vì sao? (2.0 điểm)

II. LÀM VĂN (4.0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của câu thơ: “*Muốn gặt hái phải tự mình gieo hạt*”.

.....Hết.....

ĐÁP ÁN CHÍNH THỨC

(Đáp án có 02 trang)

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
I. Đọc hiểu		6.0
1	- Thể thơ: tự do. - Phương thức biểu đạt chính: biểu cảm.	0.75 0.75
2	Theo văn bản, nhân vật “anh” nay đã hiểu được “những chân lý giản đơn”, đó là: - Con người tìm đến nhau, con sông về biển rộng. - Muốn gặt hái phải tự mình gieo hạt. - Không làm người thua cuộc ở trong đời. Lưu ý: trả lời đủ 03 ý: 1.0 điểm; trả lời 02 ý: 0.5 điểm, 01 ý: 0.25 điểm.	1.0
3	Xác định biện pháp tu từ chính của bài thơ và cho biết tác dụng của biện pháp tu từ ấy: - Biện pháp tu từ chính: tương phản. - Nêu biểu hiện: “Xưa”... “Nay”. - Tác dụng: + Làm cho bài thơ trở nên sinh động, giàu tính gợi hình, biểu cảm; tạo sự liên kết cho lời thơ. + Nhấn mạnh sự thay đổi trong quan niệm sống của nhân vật trữ tình. Từ đó cho thấy sự trưởng thành trong nhận thức và tình cảm của con người qua thời gian, qua trải nghiệm thực tiễn.	0.25 0.25
4	Nhận xét về niềm tin của nhân vật “anh”: - Từ suy tưởng về “những khoảng vô biên và những đảo lộn trong khói mờ ảo hiện”, nhân vật “anh” không còn những mơ mộng hão huyền mà tin vào những điều hữu hạn và thực tế trong cuộc sống... - Niềm tin đó thể hiện sự trưởng thành trong nhận thức của nhân vật ...	0.75 0.25
5	Anh/chị hiểu như thế nào cụm từ “thấy mình chẳng giống ai” trong bài thơ? - Cụm từ “thấy mình chẳng giống ai” ý muốn nói đến sự lập dị, khác thường trong lời nói, hành động...để chứng tỏ mình nổi bật so với mọi người xung quanh. Trong cuộc sống, chúng ta có nên chẳng giống ai hay không? Vì sao? + HS có thể trả lời: <i>nên</i> hoặc <i>không nên</i> “chẳng giống ai” trong cuộc sống. + Lí giải hợp lí, thuyết phục. Gợi ý: Không nên “chẳng giống ai” vì: - Đó là sự lập dị vô bổ, không mang đến lợi ích gì cho bản thân và mọi người. - Có nhiều cách khác nhau để thể hiện bản thân hiệu quả: sáng tạo trong công việc, dám nghĩ dám làm... Nên “chẳng giống ai” vì: - Mỗi con người trong cuộc đời này đều là những cá nhân riêng biệt, đều mang	0.75 0.25 1.0

	những bản sắc đặc trưng không trùng lặp ở bất kì ai. - Bản sắc riêng tạo nên giá trị ở mỗi người nên cuộc đời sẽ không có ý nghĩa nếu con người đánh mất bản sắc cá nhân của mình. Lưu ý: trả lời trọn vẹn 1 ý → 0.75 điểm.	
II. Làm văn		4.0
	1. Bảo đảm yêu cầu về hình thức đoạn văn: Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo một cách hoặc kết hợp các cách: diễn dịch, qui nạp, song hành, móc xích hoặc tổng-phân -hợp; bảo đảm yêu cầu về cấu trúc đoạn văn.	0.5
	2. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Muốn thành công thì con người phải nỗ lực phấn đấu bằng chính sức lực của mình.	0.5
	3. Triển khai vấn đề nghị luận: Học sinh có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp, triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách để làm rõ vấn đề; đảm bảo hợp lí, thuyết phục, phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật. Có thể theo hướng: - “<i>Tự mình gieo hạt</i>” trong cuộc sống là việc làm cần thiết và ý nghĩa. - Con người muốn chiến thắng trong cuộc đời thì cần phải biết cố gắng phấn đấu học tập, làm việc, tôi luyện... bằng chính sức lực của mình chứ không nên dựa dẫm, đứng trên vai người khác. - “<i>Tự mình gieo hạt</i>” chính là cách để chúng ta phát triển bản thân và trưởng thành hơn... - Trong cuộc sống, “quả ngọt” chỉ dành cho những ai biết “gieo hạt tốt lành” và nỗ lực hết mình. Nếu không “gieo hạt” và không cố gắng, mãi mãi chúng ta chỉ là người thất bại...	2.0
	4. Chính tả, từ ngữ, ngữ pháp: Bảo đảm chuẩn chính tả, từ ngữ, ngữ pháp tiếng Việt.	0.5
	5. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc, có ý tưởng riêng phù hợp với vấn đề nghị luận; có cách lập luận, diễn đạt mới mẻ.	0.5